

De liedjes die we (niet) zingen, maar gerepeteerd hebben!

Mary had a baby

0966

Tijdens een van de repetities vroeg Roel Madiol wat in "Mary had a baby" de regel "The people keep a'comin and the train done gone" in hemelsnaam (sic!) met een kerstlied van doen had. De laatste zin van ieder couplet klinkt inderdaad wel heel erg raar:

Maria kreeg een baby, ja Heer, Maria kreeg een baby, ja Heer
De mensen blijven komen en de trein is weg.

Om de tekst te plaatsen moet je je allereerst weten dat dit lied een slavenlied dat door tot slaaf gemaakte Afrikanen werd gezongen op de plantages in het zuiden van de USA. Daarom is de uitspraak en het grammaticagebruik in Negerengels (Negro slang) en de specifieke uitspraak daarvan is zo verwerkt in de tekst. Het bedrieglijke aan de tekst is dat het geen echt kerstlied is. Het is weliswaar een lied met een religieus kantje maar het heeft ook een dubbele betekenis.



Slavenboeien

Als de slaven in de velden aan het werk waren zongen zij om het werkritme er in te houden en ook omdat dan de tijd sneller leek te gaan. In werkelijkheid hadden vele van die liedjes een verholen boodschap. In de liedjes verstopten ze berichten over ontmoetingspunten en vertelden ze elkaar de ontsnappingsroute.

Tegelijkertijd lieten ze door te zingen aan de opzichters weten waar ze waren.

Nadat al in 1804 de noordelijke Staten de slavernij afgeschaft hadden werd in 1865 het verbod op slavernij voor de gehele US ingevoerd. Maar aan dat afschaffen ging wel een burgeroorlog vooraf (1861-1865) omdat de zuidelijken de slavernij wilden handhaven.



De Noordelijken verklaarden bij monde van Lincoln in 1863 dat ook de slaven in het zuiden vrije mensen waren en hij riep hen op naar het noorden te vluchten.

Dat was ook een truc om het zuidelijke leger te verzwakken. Vier miljoen slaven gaven aan de oproep gehoor en een paar honderdduizend namen vervolgens dienst in het leger van de Noordelijken. Twee jaar later was de burgeroorlog voorbij.

Tussen 1820 en 1869 werd de ene na de andere spoorweglijn aangelegd. Deze nieuwe manier van transport verbond ook noord en zuid met elkaar. Ook ontstond in die periode de fictieve Underground Railroad. Dat was geen echte spoorweg maar een netwerk van mensen die gevluchte slaven hielpen naar het noorden te ontkomen.

De mensen die de slaven hielpen om de "spoorweg" te vinden waren agenten of de herders.

Gidsen stonden bekend als "conducteurs".

Schuilplaatsen noemden ze stations of wegstations en de mensen die ontsnapte slaven in hun huizen verborgen werden stationchefs genoemd.

Ontsnapte slaven waren de passagiers die een kaartje kregen. Mensen die financiële steun verleenden aan de "Spoorweg" waren de aandeelhouders.



Een station van de Underground Railway in Ohio.

Onder invloed van de Amerikaans president Abraham Lincoln werd de slavernij op 31 januari 1865 afgeschaft toen hij het 13^{de} amendement op de Constitutie ondertekende. Een beroemde uitspraak van hem is dat proces is: "Als slavernij niet verkeerd is, dan is niets verkeerd".

Helaas betekende dat niet dat de Negroes zoals ze nog steeds genoemd werden gelijke rechten kregen.

Lincoln was niet voor emancipatie van de ex-slaven. In 1858 zei hij nog in een toespraak in Columbus (Ohio) dat hij voor een superieure positie van witte mensen in de samenleving was. Negers konden onder andere geen jurylid zijn in de rechtspraak, geen publieke functies bekleden of met witte mensen trouwen. Wel vond hij dat je negers niet alle rechten mocht ontzeggen.

Voor de slaven was "The people keep a'coming and the train done gone" speciaal rond de Kerst een griezelige gedachte. De feestdagen waren namelijk een van de beste gelegenheden om een ontsnappingspoging te

wagen. Op de meeste plantages was het een tijd om te ontspannen en de slavenmeesters waren druk bezig met de Kerstviering. Om de ontsnapping te laten slagen moesten de slaven heel alert zijn op een kans om weg te komen en op tijd bij een ontmoetingspunt zijn. Dat kon dus ook een station zijn. Zij konden het zich niet permitteren te laat te komen, dan was de trein naar de bevrijding al vertrokken.

Is er een link met het lied dat we zingen? Misschien dit: de geboorte van Jezus plaveide de weg naar de bevrijding van de mensheid en de trein deed hetzelfde.

En de Uitspraak is: De piepel kiep uh kummin end duh treen dun gon!
(de g als in het Franse garçon).

Deze regel is de verstopte boodschap aan de mensen die willen ontsnappen is dus dat dat nu even niet kan want de trein is al weg.

Mary had a baby yes Lord
Mary had a baby yes My Lord
Mary had a baby yes Lord
The people keep a comin' but the train done gone

What did she name him? Yes Lord
What did she name him? Yes My Lord
What did she name him? Yes Lord
The people keep comin' but the train done gone

Named him King Jesus yes Lord
Named him King Jesus yes My Lord
Named him King Jesus yes Lord
The people keep coming' but the train done gone

Mighty couns'ler yes Lord
Name Him Mighhty Couns'ler yes My Lord
Mighty couns'ler yes Lord
The people keep comin' but the train done gone

Oh, where was he born yes Lord
Where was he born yes My Lord
Where was he born yes My Lord
The people keep comin' but the train done gone

Oh, born in manger, yes Lord
Born in manger yes My Lord
Born in a manger, yes Lord
The people keep coming but the train done gone

John van Halderen, oktober 2019, bijgewerkt januari 2022